

"EDINOST"

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 8. uri zjutraj.

"Edinost" stane:

za vsa leta gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta " 3.— " 4.50
za četrt leta " 1.50 " 2.25

Z "Novičarjem" vred:

za vsa leta gl. 7.—
" pol leta " 3.50
" četrt " 1.75

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov. — "Novičar" pa po 2 nov.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglaš in oznanila se račune po 8 nov vrnica v petito; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.
Poslana, javne zabave, csmrtnice itd. se račune po pogodbi.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu Piazza Caserma št. 2. Vsako pismo mora biti frankovano ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in inserate prejema upravnništvo Piazza Caserma št. 2. Odprte reklamacije o proste poštnine.

V edinost je moč

Spomenica,

katero je izročila tržaška duhovščina njegovi ekselenci namestniku Primorskemu:

(Konec.)

Tako se je v seji mestnega zbora dne 24. novembra 1892 najzlobneje napadala slovenska duhovščina, v tem ko je hrupno pritrdjevalo občinstvo na galeriji in vsi mestni svetovalci najraznejših strank. Bila sta sicer dva občinska svetovalca, ki sta se uprla besedam gosp. Spadonija in tovarišev. Toda stvar je za slovensko duhovščino prevažna, da ne bi je na tem mestu omenjali. V oni seji se je reklo med drugim, da se okoliščanska duhovščina ali jeden del duhovščine živahno udeležuje protitalijanske agitacije, da propoveduje z lece vojno proti občinskim šolskim zavodom, da seje sovražstvo in neslogo in da je zavoljo svoje nedostadne vzgoje nezmožna, da bi dobro vplivala na prebivalstvo. Ako pomislimo sedaj, da niso povedali gospodje nikakih razlogov, s katerimi bi vsaj na videz podprli svoje trditve, moramo priznati, da so nasprotniki zopet enkrat obrekovali in ščuvali le z namenom, da bi izgubila duhovščina spoštovanje pri ono malo prebivalcih, ki so ji bili doslej zvesti, da bi bila nezmožna še dalje imeti kako vlogo v življenju ljudstva.

Duhovščina ne le tega ni zakrivila, česar jo dolžé, marveč marsikaj opustila, kar bi bila jedva smela po svojih duhovnih dolžnostih. Ali jih morda ne zanemarja, ako mirno gleda, kako se steka slovenska mladina v italijanskih šolah, da ondi čisto v tujem jeziku prejema prvi pouk v najpotrebnejših učnih predmetih? Saj je vendar namen šole v prvi vrsti pravno-verska vzgoja mladine, vera, njena najplemenitejša podlaga. Kako pa naj se poklada temelj, kako naj se dosega namen šole, ako mora govoriti učitelj otrokom v jeziku, kojega ne umejo? Zato je dolžnost vsakemu du-

hovniku, v čegar duhovnji so tako obojavane šole, na to paziti, da stariši ne podpirajo učnega reda, ki uporablja šolsko dolžnost otrok v namene, ki niso v nobeni zvezi s pravim namenom šole. Te svoje dolžnosti okoliščanska duhovščina ni izpolnjevala, in sicer le zaradi ljubelega miru ne. Njeno prijaznost ji slabo vračajo. Spadoni in tovariši jo strastneje napadajo kakor kdaj; kar pa oni trdó v zavesti, da je neresnično in neopravičeno, raznašajo ti-soče v velik kvar duhu ljudstva. Skupno s temi nespravičljivimi našimi nasprotniki postopa mestna gospodstva, ko bi morala poravnati stroške za cerkvene potrebe, dolžna poplačila z ničevih razlogov odreka, ali pa navezuje na take pogoje, ki jasno kažejo, kaj je njen pravi namen. Tudi potem bi bilo odveč naštevati take istinite slučaje, ako bi ne pričale že o tem pritožbe pri predstavitelju škofjskega ordinarijatu. Zakaj italijansko-narodno častnikarstvo z izrednim veseljem prinaša v javnost take izjave narodnega sovražstva kot čine, radi katerih mestne gospodstva nimogoče dovolj slaviti.

Iz tega je razvidno, da nimajo udano podpisani neprav, ako trdó, da je vedno žalostnejše stanje, v katero so spravili nasprotniki slovensko duhovščino in njih duhovnemu vodstvu izročeno ljudstvo. Res, skrajna sila je, da se brani. Nikdo se ne bi torej mogel čuditi, ako bi se sedaj brezobzirno postavili v obrambo svojih interesov. Tembolj jej je to dolžnost, ker so časi vedno resnejši. Povsod se upirajo sovražniki družbenega reda, da bi izpodkopali njegovi glavni opori: cerkveno in državno veljavo. Le tedaj bodo brezuspešni njih pogubni nauki, ako gojimo ljubezen do Boga in ljudij. Ako se pa le nedostatno vtisne ta ljubezen v srce otroka, izgubi mož vsako zaslonbo v boju za življenje in propade v izkušnjavah proti veri in domoljubju.

Solus ero, quoniam non licet esse tuum.

Properciij.

Žalosten sem siromak, tavajoč po solzni dolini,
Gledam težave sveta, jasnih zemljanov obup.
Samcat trpin sem povsod od svojega bednega rojstva,

Jadnik trpeč brez miru, plen sem zavistnih, ljudij.

Oče mi moder je mož, srcá mi je dobrega mati
In za otročjih mi let dragi mi bratec bil vzet.
Sestrici dragi nikdar nisem gledal ljubelega lica,
To mi ubožcu težkó, v srce me peče hudó.
Malo sorodnikov je, povsod so mi vsi razkropljeni.
Kako se kaj jim godi? Briga in skrb jih mori.
Raj prijateljstva cvetoč nikjer mi ne sije na zemlji,
Kakor brez cvetja jesen, sem brez prijateljev jaz.
Ljuči mi ljubezni ne bo brez tebe se, draga, smehljala,

Mnogo je meni že let, z leti ljubezni je kraj.
Dasi ubog, zapuščen, preživo sem vnet za človeštvo,

Svet bi veseljni objel, zlato mu srečo želeč!
Ker mi ni možno, da žil bi spet v krilu tvoje ljubezni,
Sam bom samezen ostal, dokler se grob ne odpre.

Dolgo ne bo, da zvenel nad menoj glas bođe lopatin,
Ki bo se slišal ko jok; drugega plača ne bo!
Božidar Flegerič.

Avgusta.

Izvirna novela. Spisal Ivo Trošt.

Ko bi hotel začeti po vseh pripovedovalskih pravilih, moral bi tu podati častitim bralcem in bralkam daljši ali krajši uvod.

Vaša oksecelencia! Tako misli in čuti slovenska duhovščina tržaška in okoliščanska, ko se neprestano godé krivice njej in slovenskemu ljudstvu. Odkritosrčno so udano podpisani izpovedali svoje mišljenje, ker želé, da ne bi se mislilo na odločilnem mestu, češ, da se ne zmenijo za opisano počenjanje. Hkrati pa ponižno prosijo, naj Vaša eksecelencia najblagostneje vpliva na to, da preneha nesrečno hujskanje in da slovenska duhovščina v najodličnejšem zastopstvu tržaškega meščanstva v bodoče ne bode izpostavljena tako sramotnemu obrekovanju, kakor se je to že pogosto zgodilo in nazadnje v seji dne 24. novembra 1892, ne da bi se bilo najodločnejše zavrnilo z odločilnega mesta onih, ki so sumničili.

DOPISI.

S Kranjskega, v aprilu. [Izv. dopis.]

(Politično pomladansko študije.) V prošlega leta jesenskem zasedanju hrvatskega sabora oglašil se je — če se ne motim, — pri adresni debati, poslanec tedaj še nezedinjene opozicije — dr. Frank, ter na adresu ohole madžaronske večine mej drugim izgovoril tudi ta-le stavke: „... Slehern národ, in naj je še tako majhen, da je le edin in složen, zamore tudi največji sili in najhujšemu sovražniku vspesno se protiviti, kajti, moralni čut je dandanes jeden izmed tistih važnih faktorjev, katerega ne sme nihče prenizko ceniti ali z nogami v tla teptati, če hoče, da se ne bode tanad njim občutno — maščeval! — Národ, ki brani neutrudno svoje pravice in se za svojo svobodo neprestano bori, razoroži in oslabi naposled tudi svoje najhujše sovražnike!“ —

Toda vsega tega ne. Dolg ali kratek uvod je pravi povesti ravno tako malo potreben kakor dober ali slab. Zato prosim, naj se nikdo ne čudi, da začnem kar tako-le:

Njena srednje visoka postava, vitka in vznešena, njeno skoro ponosno kretanje, umerjeni govor, skromno vedenje, vse to je kazalo — sodeč po izreku: lepa duša v lepem telesu —, da biva v nji tudi lep, plemenit duh. Droben, podolgast obrazek, katerega je vedno okrožala resna blest, bil je nežen, vedno prijazen; pogleda pa nisi vstrpel. Sprešlo te je sladko objemajoče mamiló, vedno si umikal svoj pogled onemu, in vedno ti je sililo oko tja, kakor da gledaš odprta nebesa. Da, temne mile te oči so kazale njeno uzorno dušo. Mehki kostanjevi laaje so se ji vsipali na čelo in senci. Nosek, samo na konci za spoznanje privzdignjen, izdajal je menda njeno — odločnost.

Že vnanja podoba kaže, da je to po naših modernih pojmihi angelj v človeški podobi. Kaj šele notranjost, srce, duša...! Saj se nam včasih nehote dozdeva, kakor da je človek le posoda, ki hrani po volji vsemogočnega Stvarnika najdragocenejše zaklade; da je orodje celo, orodje, stroj, kateremu je neskončno modri Bog zarisal že v začetku določena pota. Po teh in ne drugod sme in mora hoditi. In vender ne!

Ker mislim, da je v nas (kranjskih) Slovencih vender še par mož-značajev, ne-sebičnih rodoljubov in — trezno mislečih narodnjakov, — napisal sem te vrste, katerim povod pa so dale naše ne baš prijetne — domače razmere!

Pomlad vrnila se je spet v deželo, in novo mladostno lice, katero je podelila naravi, izvaljla človeka iz zaduhlega zidovja na plano... Nekdaj nastopila je bila tudi v nas Slovencih, — prva „pomlad“, v kateri je bilo vse navdušeno za národ naš, kakor so nam v zgled v tem oziru tudi danes še: Hrvatje, Čehi in — drugi Slovani. V tisti „politični pomladi“ borilo in žrtvovalo se je vse — odkritosrčno zanj! A, ta pomlad je minula, ne tako boj za našega národa — bodočnost in srečo! A kakšen je sedaj ta národni boj v nas Kranjcih in s kakšno odkritosrčno navdušenostjo se vrši?!

Izmej navdušenih národnih junakov krije jih že mnogo zemlja, a kar so storili oni za národ, to pozna in časti sedanji in poznal in častil bo ničmanj poznejši zárod. Nad sedanje bojno polje našega národa pa je prišla čudna — dejal bi: kužna bolezen v pravem pomenu besede, in kolikor bolj se bližamo bodočnosti, tem intenzivneje nastopa na površje ta pošastni znak prave politične — slane!

Poprej še razpršene hrvatskega národa rodoljubne čete so zopet združene in boj za národno idejo je zdaj njih cilj in konec, in „za národa svobodo!“ njih — bojna deviza! Pri nas na Kranjskem pa, — kaj pa tú?! ... Boj še vedno! A — kakov? Boj za — strankarstvo, boj za národ in njega zaklade pa le posiljen, brez vsake navdušenosti in resne volje ter odločnosti! O slogi ne duha ne sluha, te ni več na programu, pač pa vse drugo, kar

O svršetku kakega življenja se nam res vidi, da se je gibal po nekih gotovih pravilih; če je pa opazujemo, počenši o njegovem rojstvu, priznati moramo nehotoma, da si vsakdo sam stelje na pot cvetice in trnje, kakor je njegova volja. Samo z jednim migljajem bi včasih odvrnil človek od sebe pretečo nevarnost in vender je ne. Samovolja je hud sovražnik zemljanom, ki si prosto volijo smotre in sredstva.

In ti plemenito čuteči angelj, Avgusta! Življenja vihar te je zanesel na potu plemenitih uzorov v tih kotiček ljubezni in miru. Vživaj ga srečno, nikar ne zavidaj nas, ki se drug za drugim kakor v dirki hitamo za srečo.

I.

V isterskem primorskem mestu K. sloni na oknu, skozi katero duhti miris pomladnih cvetic, Milan Zornik, mladi učitelj na ondnotnem državnem zavodu. Z ulice sem mu prihajla na uho krik pijane družali: „Eviva il podestà, evviva G...!“ Kakor bi se Milan rad izprehodil zunaj v svežem zraku, vender noče še s svojo itak ne merodajno osebo večati številca ljudij, ki vrve po mestnih ulicah, z navdušenimi vskliki, hrumom in šumom slaveč novoizvoljenega župana. Znano je bilo Zorniku predobro, da lojalnost mestnega prebivalstva, lojalnost novega mestnega načelnika

PODLISTEK.

Iz krčevinskih potočnic.

Elegiji.

Verae amicitiae sunt sempiternae.
Cicero.

Lepšega nič ni niktjer med ljudmi po svetu širokom,
Nego jedinosti vez in prijateljstva krepóst.
Kaj je prijatelj? Povej! Prijatelj ti zrno je zlato,
Biser nad bisere vse tebi prijatelj je zvest.
Tebe jaz tudi sem smel prijatelja imenovati;
Takega meni si se kazal množino že let.
Prosim te torej srčno, prijatelj, nikar ne zameri,
Če v nepremišljenosti tebe sem žalil kodaj.
Časov beg v ničnost zavij vse najine male razpore,
Ki so težili kodaj tebi in meni srcé.

Traga ne bodi jima več! Ko mali ničvredni kamenci,

Kedar jih vrže v morje dečko kraj njega stoječ;
Tako izginejo naj, da nikdo o njih ne bo vedel,
Da niti ona ne zvó niti besede o njih.

Kapljica sladka z nebá si ti, prijateljstvo, zemljanom,

Srdec jednakih si voz, k sreči jedina si pot;
Blagost mu, kogar imaš pod zlatimi svojimi krili,
Mnogo mu slasti deleč, silo mu oživljajoč.

Vez prijateljstva na vek je mati presladke ljubezni,
Tebi je znano dovolj kaka v ljubezni je moč.

Zvezda predhodnica je vesele nam zakonske sreče;
V zakonu množí se rod, z rodóm nam množí se čast.

Oh, da objame ta vez veseljni svet, ž njim vse človeštvo,

Mnogo bi lepše tedaj bilo na svetu ko zdaj.

vzbujajo v trezno mislečem narodnjaku k večjemu še — žalost in pomilovanje. — Boj za našega malega in razkosanega naroda pravice in — svobodo, pa — brez vsake edinosti; kdo je tako smešno naiven, da pričakuje pametnega uspeha? — V mestu in na deželi, v privatnem in javnem življenju le polovičarska narodna zavest, posiljena narodna samozavest, nezanesljiva narodna značajnost z malo izjemo, itd. Za vrage! in potem zahtevamo mi mali Slovenci še od vlade, da bi nas respektirala in — v poštev jemala? — Ali menite da nas vlada ne — pozna?!

Kaj pa sorodniki ob meji? Mestu biti jim v zgled, jih pohujšujemo, mestu pomagati njim, morajo z dobrimi sveti — oni nam, — daleč smo prišli z našo — grižasto „politiko“!

Le tako naprej — brez sloge, brez — politične premišljenosti, potem naj se nihče ne čudi, če zagazimo še globokeje v gnusno močvirje, kot smo zdaj, v sramoto narodnemu ugledu, tujstvu pa v pogum, da nas bode še bolj bil z — orožjem, katero mu podajemo sami — v roke!

S—n.

Politični pregled.

Notranje dežele.

V deželnem zboru Nižnjega avstrijskem bila je te dni viharna debata radi predloga, da se nemškemu Schulvereinu dovoli podpora 2000 goldinarjev. Antisemitski poslanci so se hudo upirali temu predlogu dokazujoč, da je to društvo čisto nepotrebno, ker ni družega, nego agitacijsko sredstvo za nemško-liberalno stranko. V šulferajnske šole da ne zahajajo nemški, ampak le slovanski in židovski otroci. Večina je seveda dovolila nasvetovano podporo. Značilno pa je, da ta večina ni vzela niti v pretres predloga, da se katoliškemu šolskemu društvu dovoli jednaka podpora.

Mejantisemiti in častniki v Tropu vi nastal je dne 1. maja pretep. Častniki so potegnili sablje. Jeden antisemitov je ranjen.

Na Ogerskem je zavladovalo veliko veselje: danes je došel v Budimpešto naš presvitli cesar. Znano je, da so razne demonstracije, koje so uprizarjali neznosni vročevrveži madžarski, tako ozlovoljili ves naš dvor, da se je cesar nad pol leta ogibal prestolnice Ogrske. Blago srce cesarjevo, ki odpušča tako rado, odpustilo je menda tudi v tem slučaju. To okolnost porablja sedaj vladni krogi ogrski za pro-

se očitno križa z avstrijskim državljanstvom.

Da si nerad zre Milan pred se in popravlja skladnico šolskih nalog. Dim iz dišečih smodke mu je obdajal rumenkasto glavo in se valil skozi okno kakor iz sušilnice. Večerno solnce se je uprlo v okna onstran vrta, z bliščečega stekla je odsevala sem do njega rdečkasta svetloba in rdečila papir. Zato odloži usodno pero, katero prouzučja učencem pekel pa tudi nebo. Marsikateri se boji, marsikateri se celo veseli popravljenih nalog nazaj. To vse dela usodno pero in pa tista žaba, ki se šopiri pod izdelkom na mestu hvale ali graje. Če to učencem ugaja ali ne ugaja, tega mladi učitelj ni mislil, njemu ugaja sedaj ta nenavadna svetloba. Zamislil se. Sto in sto podob, ki jih je kedaj čital v pesmih in povestih, hiti mu zdaj kakor družba starih znancev mimo dušnega očesa. To učinja sedanja podoba, ki jo gleda s telesnimi očmi, zdi se mu zanimiva, nekoliko romantična. Saj mu je dobro znano, da biva za onimi okni njegova zvezda. Kakor tiha luna razsvetljuje potniku neprijetno stezo, tako vedri tudi Avgusta njemu srce. Samo misel na njo mu napolnuje dušo z neopisno radostjo.

(Dalje sledi.)

pagando za cerkveno-politiške predloge, naperjene toliko proti veri katoliški kolikor proti nemadžarskim narodom. Župan Budimpeštanski pozivlja prebivalce, naj vsprejmejo cesarja kolikor moči sijajno in prisrčno.

Vnanje države.

Sveti Oče je vsprejel v avdijenci velikega kneza ruskega Vladimirja in njegovo soprogo.

Cesarska dvojica nemška poslovila se je dne 1. t. m. v Speziji od kraljeve dvojice italijanske. Sijajne so bile slavnosti, koje je italijanski dvor priredil nemškimi Veličanstvom, vendar je prepričanje obče, da je bil obisk nemškega cesarja pri sv. Očetu veliko znamenitejši. Židovski liberalci so bili neizrečeno vznemirjeni, ko so čuli, da je nemški cesar v pravem pomenu besede zatajil nemško preteklost, kolikor je v zvezi s tistim grdim bojem Bismarckovim proti katoliškim škofom pod imenom „kulturnega“ boja. Da: nemška državna vsemogočnost uklonila je tilnik svoj pred sijajem cerkve katoliške in nje prosvitlenega vladarja. Nemški cesar je posebno odlikoval v Nemčiji malo priljubljenega kardinala Rampollo in mučenika iz dobe kulturnega boja, kardinala Ledechowskega, proseč ga, „naj pozabi, kar je bilo“. Jasno je, da je na postopanje nemškega vladarja močno uplivala skrb za vojaško predlogo, koje usoda je takorekoč v rokah katoliškega centra v parlamentu nemškem.

O sprejemu Viljema pri papežu, trdi dopisnik angleškega lista „Times“, da se je pogovor mej cesarjem in papežem sukal v prvi vrsti o delavskem vprašanju. Delavcem da treba stanje zboljšati, rekel je papež in bi tudi on rad pripomogel v to. Tudi nemški cesar je neki zagotovil svoje simpatije do delavcev. Pri pogovoru o visoki politiki zagotovil je papež svoje konservativno in monarhiško mišljenje, vendar se ne upira drugim vladnim oblikam, ako je želi kaka dežela. Veliko odločnostjo pa se je izjavil proti nasilnemu rovanju anarhističnemu.

Kraljica Natalija došla je dne 1. maja v Bukarešto, kjer ostane nekoliko dni v gradu „Vidra“! ležečem poleg Bukarešta.

Srbski polkovnik Marković bil je v avdijenci pri sultanu, da mu naznani nastop vlade kralja Aleksandra. Sultan ga je vsprejel dobrohotno in mu podelil red „Medžidje“. — V Cetinje pa pojde z jednako nalogo polkovnik Veli-mirović. Ročno pismo kralja Aleksandra do kneza Črnogorskega je zelo prisrčno. Kralj imenuje kneza svojega brata in izraža željo, da bi bratska naroda delovala pod varstvom obeh bratskih dinastij za vresničenje idejalov Srbstva.

Dne 30. pr. m. vršile so se v Bolgariji volitve za novo sobranje, koje naj pritrdi premembi ustave. „Zmagala“ je seveda vlada.

Nemški cesar vrne se že jutri v Berlin. Vladarju nemškemu so očevidno zato mudi, ker je usoda nove vojaške predloge nemške — te prisrčne želje cesarjeve — še vedno negotova. Vsakeho hoče biti na licu mesta, ako državni zbor odkloni omenjeno predlogo. A to je gotovo, da vlada razpusti državni zbor v tem poslednjem slučaju.

Različne vesti.

Presvitla cesarica povrnila se je na Dunaj dne 30. aprila.

Novo vojno ladijo „Marija Terezija“ spustili so v morje v soboto predpoludne. Slavnosti so se udeležili tu mudivši se člani cesarske rodbine, razni dostojanstveniki in odličnjaki, tržaški in od drugih krajev. Ob 8½ blagoslovil je ladijo v prvič mornarski župnik Uredniček. Ob 10. uri so došli člani cesarske rodbine. Ceremonijo krščenja izvršila je nadvojvodinja Marija Terezija primernim nago-

vorom. Na znamenje nadvojvodinje izpodmaknili so poslednje opore in polagoma jela se je ladija pomikati se sani in v malo trenutkih zibala se je na morskih valovih. Došla je tudi čestitka od njeg. Veličanstva.

Nadvojvoda Karol Ludovik in nadvojvodinja Marija Terezija odpoljela sta se v ponedeljek zvečer na Dunaj, nadvojvodinja Stefanija pa v Opatijo z jahto „Phantasie“. S tem so se završile lepe slavnosti, o katerih pa, žal, ne moremo poročati obširno, kajti nijednega mej četirimi slovanskimi listi tržaškimi ni doletela ta čast, da bi mu bili dotični odličniki krogi naklonili kako vabilo k jedni ali drugi slavnosti. Z ozirom na poznano lojalnost slovanskega življa — in ta živelj sestavlja večino prebivalstva Primorske —, nadalje z ozirom na okolnost, da se ljudstvo naše zelo zanimiva za vsak dogodek v cesarski rodovini in torej se slastjo čita o vsakem pojavu dinastičnega mišljenja: moramo pač odkritosrčno in globoko obžalovati, da nas respektivni krogi prav čisto nič ne poštevaajo ob takih prilikah, ko vendar vemo, da se vse drugače postopa se zastopniki drugih listov, ne izvzemši inozemske.

Shoda volilcev. Prihodnjo nedeljo, dne 7. t. m. vršila se bodeta volilna shoda v Bazovici in na Opčinah; in sicer: v Bazovici ob 11. uri predpoludne v hiši g. Urbančiča (pri Vrabcu), na Opčinah pa ob 4. uri popoldne v prostorih „Bralnega društva“. Volilci V. okraja se pozivljajo, mnogobrojno udeležiti se teh volilnih shodov.

Volilna shoda na Proseku in v Sv. Križu. V nedeljo 30. m. m. vršila sta se v VI. okraju okolice dva volilna shoda: v Sv. Križu predpoludne, na Proseku popoldne. Obema shodoma volilcev je predsedoval gosp. I. Balanč, posestnik in gostilničar na Proseku ter odbornik pol. društva „Edinost“.

Shoda v Sv. Križu se je udeležilo več tamošnjih možakov in posestnikov in nekaj Proseških veljakov-volilcev, med njimi tudi gospod državni poslanec g. Iv. Nabergoj. Poslednji, kot dosedanji poslanec VI. okraja, izrekel je, da ne bode kandidiral več v tem okraju, kajti na željo več odličnih rodoljubov prevzel bode kandidaturo v nekem drugem okraju v okolici, kjer je več nevarnosti, da ne prodre narodni kandidat. Gosp. Nabergoj priporočal je slednjič, naj delajo Križki volilci složno za kandidata, katerega bodo priporočali domači rodoljubi. Na predlog gosp. Vek. Gorupa izrekla se je zahvala g. Nabergoju na njega dosedanjem velezasluznem delovanju kot poslanca VI. okraja, ter se je potem enoglasno proglasil kandidatom VI. okraja g. Ivan Gorup, veleposestnik na Opčinah. — Shoda na Proseku se je udeležilo nad 50 možakov volilcev iz Proseka, Kontovelja in Sv. Križa. — Vredno je pri tem omenjati, da se je udeležil tega shoda neki 83 letni starček iz Sv. Križa po imenu Terčjak Josip, posestnik in vrl rodoljub. Dokler se bodo udeleževali naših shodov tako spoštljivi starčki, smemo pač lahko reči, da je rodoljubje tudi v Sv. Križu doma!

Tudi tu se je izrekel gosp. Nabergoj, da ne kandidira na noben način več v VI. okraju, ker misli kandidirati po želji prvih okoličanskih rodoljubov v kakem drugem okoličanskem okraju, kjer je več nevarnosti za narodnega kandidata.

Gosp. Nabergoj priporočal je konečno navzočim volilcem, naj bodo složni pri volitvi, naj delajo vstrajno za kandidata, priporočenega po domačih veljaki: g. Ivana Gorupa, domačina Proseškega in veleposestnika na Opčinah. Pri glasovanju bil je gosp. Ivan Gorup enoglasno proglašen kandidatom za Prosek, Sv. Križ in Kontovelj. — Na predlog gosp. Vekoslava Gorupa iz-

rekli so na to navzoči volilci svoje zahvalo dosedanju g. zastopniku VI. okraja, g. Ivanu Nabergoju na njega trudoljubivem in zares uzornem delovanju v mestnem zboru tržaškem. Gosp. Nabergoj pa se je zahvalil na tem laskavem priznanju.

Gosp. Val. Cibic priporočal je še posebe navzočim volilcem, naj delajo vstrajno pri volitvah ter naj z svojim delovanjem uplivajo na druge nenavzoče volilce. —

Ako pomislimo, da so bili navzoči volilci-prvaki vsega VI. okraja, kateri navadno odločujejo pri volitvah, smemo pač zadovoljni biti z izidom volilnih shodov v tem okraju, tako, da smo gotovi zmage našega kandidata. Omenjamo še, da so bili navzoči pri shodu na Proseku: odbornik pol. društva „Edinost“, gosp. Ant. Truden, odvetnik M. Pretner iz Trsta in nekateri drugi rodoljubi iz okolice.

Javni shod, kojega je sklicalo politično društvo „Edinost“ minolo nedeljo pri sv. Mariji Magdaleni spodnji popolnil je lepo sliko o mišljenju in čustvovanju slovenskih prebivalcev I. okraja, kakoršna se nam je že prikazala pri javnem shodu v Škednju. Tudi v nedeljo zbralo se je pri sv. Mariji Magdaleni spodnji lepo število najodličnejših volilcev I. okraja, da slišijo poročilo vrliga bivšega zastopnika svojega, gospoda dra. Andreja Sancina. Prelepo sestavljeno poročilo tega poslanca pričalo nam je, kako moč, skoro bi rekli, raste se svojo nalogo — nalogo dokazati, da le tak zastopnik, v čigar prsih klije krepka narodna zavest, zastopnik, ki se čuti sinu naroda, more vpešno braniti pravice svojih volilcev. Kjer ni ljubezni, tam ni navdušenja, in kjer ni navdušenja, tam ni mogoče vpešno delo — osobito pri takih težavnih okolnostih, kakoršne vladajo pri nas v Trstu. A v g. dr. Sancina prsih klije narodna zavest, on se čuti sinu svojega naroda, on ljubi rod svoj in se navdušuje za njega blagor: zato je bilo njegovo poročilo nadahnjeno duhom pravega, pristnega narodnega zastopnika.

Gov. je izrekel svojo radost na tem, da so se volilci zbrali v jako mnogobrojnem številu in da se posebno v poslednjih časih jako živahno zanimajo za našo sveto stvar. Da so osnovali pevsko društvo, ter da so se pokazali že pri več prilikah kot iskreni rodoljube. Vse to so živa znamenja narodnega preobrata in probujenja pri sv. Mariji Magdaleni. Za to pa izpolnjuje s toliko večjem veseljem tudi posl. svojo dolžnost, da jim sporoča o svojem delovanju v mestnem zboru. Govornik smatra to za svojo dolžnost naglašajoč, da na tem se imajo volilci zahvaliti ne govorniku, ampak narodnemu zavedanju, ako dandanes smejo tirati svojega poslanca k poročilu, ne pa, kakor se je godilo poprej, ko so volilci videli in poznali svoje zastopnike le pred volitvami, a po volitvah niso jih videli več.

Precej po sadnji volitvi pobrigal se je govornik, da je obhodil obe Mariji Magdaleni in osebno govoril z nekaterimi veljaki teh okrajev, da poizve njih želje in potrebe. Ako sploh mestni zbor pri vsaki priliki zanemarja težnje tržaške okolice, velja pa to v največji meri glede sv. Marije Magdalene. Tu niso preskrbljeni z vodo, primanjkuje jim ceste, potrebujejo nujno slovenske šole. Glede šole uložili so Magdalencanji po njegovem nasvetu dotično prošnjo pri mestnem magistratu in navedli in dokazali vzroke; kljub vsemu temu bila je prošnja odbita. Glede ceste za tržaškim pokopališčem poseglo je vmes vprašanje o razširjenju pokopališča, za to je izostal ta predlog, ker smo se nadejali, da bode pokopališče razširjeno na severju; v tem slučaju primoran bi bil magistrat napraviti posebno cesto. Ker so pa razširili pokopališče ravno od nasprotni strani, zato ostane ta predlog še vedno na dnevi-

nem redu in bode dolžnost prihodnjega zastopnika potezati se za to, da se uresniči želja Magdalene.

Kar se tiče vodnjaka morajo se veljaki zjediniti med seboj glede kraja, kjer bi ga potrebovali. Postopati morajo skupno in vzajemno in ne se cepiti, da se jim pozneje ne pobijajo predlogi vsled nesloge mej prebivalstvom. Ravno tako glede ceste, in glede vsacega vprašanja. Težavno je kaj pridobiti za tržaško okolico, ker nas redó le po mrvicah in nam tu pa tam vržejo le kako koščico; in še takrat so časniki polni slavošpevov, kadar se potrosi kaka mala svota za okolico, kakor da bi prosili miloščine. A okolica mora odrajtovati davke in nositi bremena ravno tako, kakor mesto. In vendar odgovarjajo, kadar kaj zahtevamo: Nimamo denarja! Za nas nimajo denarja, ali za spomenik Reverjev so ga imeli! Za Reverja, ki je bil izrečni sovražnik Avstrije in našega presvitlega cesarja. — Nimajo denarja za nas, a potrosili so koj nekaj tisočakov, ko je šlo za Dantejev spomenik, ki se je napravil v mestu Trentinskem, koje mesto nima nič opraviti z našim denarjem in z našimi žulji. Za nas nimajo denarja, pač so ga pa imeli za „Lego nazionale“ in jej podarili 3000 gld. za njene svrhe. In to je tudi naš denar, ki so ga uporabili proti naši volji. Za nas nimajo denarja, a tisočake za nepotrebno laško šolo v slovenskem sv. Križu imajo vedno pripravljene. Pri taci razmerah nam ne preostaja drugega: ali se jim udamo popolnoma ter se jim vržemo v naročje, da poginemo v njih pesteh, ali pa stojimo trdi in neomahljivi v borbi za naše svete pravice. V to pa se moramo zjediniti; zavedajmo se svoje narodnosti! In le če se bodemo smatrali v posameznih delih kot člane velike skupine naroda svojega, kajti le taka skupina, združena in zedinjena, t. j. narodnost naša nas more obvarovati pred pogubnim navalom, hotečim nas pogrezniti. Borimo se tedaj vstrajno in neomahljivo in stojmo v borbi za svojo narodnost: vsi za jednega, jeden za vse!

Volilci so zvesto in pozorno poslušali izvajanja govornikova, na posamičnih mestih pa pritrjevali uprav viharo. Zglašali so se nad sliko, koje je govornik podal o postopanju bivše veđine mestnega zastopa tržaškega. In ko je gosp. govornik apostrofiral volilce: ali naj se udamo ali pa vztrajamo v trdem boju, donelo mu je nasproti iz usta sivolasih starčkov — in to je bil ganljiv prizor — krepko, skoro bi rekli srdito: boriti, boriti!

Po svršenem govoru priredili so volilci gospodu dru. Sancinu prirsčno spon-tanno ovacijo: dvignili so se raz sedeže kakor jeden mož vsklikajoč trikratni „živio“.

Na to je volilec g. Nardin izrekel prirsčno zahvalo g. poslancu na njega izbornem delovanju ter predlagal, da se proglasi kandidatom I. okraja za prihodnje volitve. Zbrani volilci so jednoglasno pritr-dili temu predlogu. Torej: gosp. dr. Sancin je proglašen kandida-tom narodne stranke za ta okraj.

Zborovanju je predsedoval predsednik političnega društva „Edinost“, gosp. prof. Mate Mandić, kateri je lepimi besedami otvoril zborovanje, predstavil vladnega komisarja ter se na svršetku prirsčno zahvalil volilecem na mnogobrojni udeležbi in na uzmernem vedenju.

Po shodu zbralo se je ogromno ljudstva na dvorišču gostilne g. Vovka, kjer se je razvila jako animirana zabava pri krasnem prepevanju društva „Slava“ in nekaterih pevcev iz Škedenja. Mi pa smo se uverili, da cvet prebivalstva okoličanskega je še vedno naš. In to naj nas izpodbuja do vztrajnega dela.

Rekurz mestne delegacije proti nar-edbi c. kr. namestništva, s katero se je ta poslednja oblas proglasila II. instancijo

v volilnih zadevah, je odbilo c. kr. mini-sterstvo. Naredba ministerstva za notranje zadeve došla je véceraj in se prijavi nocoj slavni delegaciji.

Municipalna delegacija imela je dne 26. t. m. svojo sejo. Mej drugim so skle-nili: da je smeti peti nagrobnice na po-kopališču sv. Ane le tedaj, ako se je popred obvestilo o tem čuvaja v ta na-men, da bodo mestni stražarji nadzorovali grobove. Dela za razširjenje pokopališča se imajo ustaviti za nekoliko časa, ker so pri izkopavanju naleteli na razne ostanke iz rimskih časov in je mogoče, da se naj-dejo še druge starinarske stvari, za kate-rih ohranitev bode treba skrbeti.

Javna skladišča Tržaška. Govoreč o tem preedim vprašanju okrcal je dunajski „Fremdenblatt“ po prstih gosp. Dompie-rija in družbo, češ, tržaška gospóda bi pač hoteli vsprejemati podpore od vlade, pra-vic pa bi jej ne hoteli priznati nikakih. „Fremdenblatt“ sodi tako-le: javna skladišča tržaška so prevelikanska za promet Tržaški, vsled česar treba zahtevati pre-visoke pristojbine, da se obrestuje nalo-ženi kapital. Ako bode jamčila država za obrestovanje kapitala in se znižajo pristoj-bine, potem pa bodo tržaški hišni posest-niki trpeli škodo, ker ne bodo mogli oda-tati v zakup svojih magazinov. V tem ravno tiči težava: kako zmanjšati pristojbine v skladiščih, ne da bi pri tem izgubile na svoji ceni hiše tržaške. Težko da se vlada tako hitro odloči v tej zadevi, a toliko je že sedaj gotovo, da se stvar ne da uravnati brez državne pomoči.

Nada domovine. Pred tukajšnjim de-želnim sodiščem bila sta obsojena A. Ra-scovich — sin znanega Rasovicha — in neki Bazzanella — oba 17 letna dijaka mestne realke oziroma akademije, na 14 dni strogega zapora, ker sta predminolo nedeljo, ko sta dva javna stražarja na Acquedottu mirila neko protia vstrij-sko demonstracijo, hoteč aretirati demonstrante, vpila „mola, mola“ ter se vmešavala. Laški listi opisujejo to obra-vnavo z navadnim pomilovanjem povdar-jajoč nedolžnost obeh obsojencev. „L'In-dipendenteju“ je bilo posebno milo, ker so ta dva „signora“ dovedli pred sodni stol uklenjena kakor hudodelca. Še milejše mu je pa pri srcu slišajočemu, da sta se oba izpričavala kot nedolžna — a sodniki jim vendar niso hoteli verovati. To je pač hudo, a namen je očividni: črniti sodišče pred ljudstvom. Listom, katerim so bombe in petarde nedolžne „otročarije“, morajo pač biti izgređi še bolj nedolžni.

Za družbo sv. Cirila in Metoda na-klonili so prebitek prodanih pesmi 1 gld. 84 kr. — Za plačano pivo 1 gld. 60 kr. — Pevo društva „Slava“ nabrali 1 gld. 70 kr. — V puščici Slov. Čitalnice v Trstu se je nabralo 13 gld. 11 kr. — G. Mih. Boveon posestnik pri sv. M. Magd. št. 160 daroval je za društveno šolo pri sv. Jakobu lesa v znesku 2 gld. 50 kr. in g. Vekoslav Kodrič poljedelec delo in beke v znesku 2 gld. 20 kr.

Družbi sv. Cirila in Metoda je ob nakupu knjig za obmejne kraje darovala „Mohorjeva tiskarna“ v Celovcu 282 knjig, „Tiskarna sv. Cirila“ v Mariboru 10 pe-smario, c. kr. zaloga šolskih knjig na Du-naji je dala 20% popusta, Martinecova knjigarna v Mariboru 10% in Giontinijeva knjigarna v Ljubljani tudi 10%. — Č. g. bogoslovec Janez Čemažar je poslal dva velika zavoja zelo rabnih knjig, nabranih med Mariborskimi gg. bogoslovci, g. Fr. Podobnik, nadučitelj pri sv. Barbari v Haložah, zaboje raznih slovenskih knjig z naročilom, da naj se razdele med podruž-nice na Koroškem, in č. g. Josip Sancin, župnik v Predloki, precej knjig. — Stolno mesto Ljubljansko nam je naklonilo 250 gld., kot prispevek za prvo polovico 1893 l. Graška izvanakademiška podružnica, koje neumorni predsednik je starina-vodja g. Bradaška, nam je poslala po mladeniško delavnem blagajniku, g. Fr. Hraševci, c. kr. sodniku v pokoji, 100 gld. 20 kr. Kot

veledušne podpornike vrle te podružnice imenujemo danes: g. Marijo Možekovo, ki je zopet podarila podružnici 10 gld., g. Franjco Zabredovo, č. g. Avg. Skočirja, kurata na deželni bolnici in g. dr. Mato Zidariča v Pregradu na Hrvatskem. — Pokroviteljica je postala z doneskom 100 gld., g. Marija Koblar, rojena Peharjeva, v Litiji. Slovenci! to je že šesta pokro-viteljica iz malega Litijskega trga. Je-li temu treba pristavljati še posebnih navdu-ševalnih besedij? Dalje so nam naklonili: Podružnica za Ljutomer in okolico 100 gld., Šišenska podružnica (prvomestnik g. Matijan, denarničar g. Suwa) 50 gld., družba domoljubov 25 gld., ferijalno druš-tvo „Sava“ pri veselici 20 gld., posojil-nica v Radovljici pri občenem zboru 5. apr. 1893. po združnikih zloženih 19 gld., g. A. Virant iz Novega Mesta v Zagorji pri g. Medvedu mej Dolenjskim in Za-gorskim Sokolom nabranih 14 gld., poso-jilnici v Šmihelu nad Pliberkom in v Šo-štanji po 10 gld., hišna družba „Omizje“ v Mozirji 10 gld., kot drugi znesek globe vplačane po udih, ki se ne varujejo v go-voru slabotnega materinega jezika. Ne-menovanec pri Sokolovi veselici in telo-vadnih igrah v Ljubljani nabranih 8 gld. 68 kr., hranilni in posojilni društvi v Ce-lovcu in Nabrežini po 5 gld., g. Iv. Jenko 5 gld. kot dar vesele družbe pri „Fortuni“ v Litiji, g. Gregor Dolinar s Trate po g. adv. dr. V. Krisperji 5 gld., gostje in udje bralnega društva v Orehku pri veselici dne 16. apr. 4 gld. 10 kr., g. Velimir 4 gld., ki so jih zložili za dom navdušeni Graški mladeniči o priliki Prešernovega večera, gospodičina v Opatiji nabrane 3 gld., g. J. C. J., vinotržec v Šiški 2 gld. — preostanek ob poravnavi računa in Ne-imenovanec prvo srebrno krono.

Vsem veledušnim dobrotnikom skupaj in vsakemu posebej izreka najtoplejše zah-valo.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda. Občnega zbora pevskega društva „Zar-ja“ v Rojanu se je udeležilo precejšnje število udov. Predsedoval je dosedanji predsednik g. J. Piščanec, vlado je zastopal policijski komisar g. Zekely. Iz poročila tajnika posnemljemo, da se je pevski zbor minolo leto pridno vadil v narodnem in cerkvenem petju, sodeloval pri večji veselici okoličanskih pevskih društev v mestu, priredil domačo veselico in več zasebnih pevskih večerov v Rojanu. Iz poročila blagajnika posnemljemo, da je društvo v minolem letu imelo preko 300 gld. dohodkov in okolu 360 gld. stroškov; vrednost inventarja in gotovina znašata danes 102 gld. 34 kr. Pri posameznih predlogih se je sklenilo sodelovati pri kon-certu podružnice družbe sv. Cirila in Me-toda v Trstu ter napraviti v kratkem do-mačo veselico v Rojanu. Dosedanji predse-dnik je prosil, da se voli koga drugega pred-sednikom ter so bili na to izvoljeni: g. Josip Katalan predsednikom, g. Just Piščanec podpredsednikom, g. Anton Škabar tajnikom, g. Ivan Marija Bole, blagajnikom, Anton Bremic, Josip Ferluga (Bela), Jurij Piščanec člani odbora. Sled-njič se je izrekla zahvala dosedanjemu predsedniku na njega petletnem predse-dovanju temu važnemu društvu.

Pevsko društvo „Slava“ pri Sv. Ma-riji Mandaleni spodnji je imelo v nedeljo dne 30. o. mj. svoj prvi letni občni zbor, katerega se je udeležilo 40 članov. Ta prvi občni zbor se je vršil jako lepo v vsakem pogledu. Pri društvu je sodelovalo skozi vse leto 44 udov. Odstopili so mej letom 3, ker so odišli k vojakom. V mi-nolem letu je priredilo društvo več pev-skih zabav ter izlet v Škedenj. Društvo bi bilo tudi že napravilo veselico, ali nima primerne prostora. Izrekla se je tudi zahvala listu „Edinosti“, ker je vsikdar pospeševalo koristi društva.

V novi odbor so bili izvoljeni: Anton Miklavc, predsednikom; Mihael Čok, pod-predsednikom; Jožef Pregar, tajnikom; Jožef Vovk, blagajnikom; Anton Komar,

Jožef Kobec, Ivan Bradač, Jožef Vekjet in Mihael Vekjet odborniki; Anton Nardin in Peter Gregorič namestniki.

Dijaška kuhinja v Trstu. Iz spodnje okolice se nam priše: Znano je čitateljem „Edinosti“ da obstoji v Trstu že več let „Dijaška kuhinja“, katera podpira posebno okoličanske dijake.

Ako pomislimo, da se uči na držav-nih srednjih šolah Tržaških več učencev iz oddaljenih vasi okoličanskih, kateri ne morejo zahajati domov na obed, z druge strani pa nimajo sredstev, da bi si kupo-vali obed v mestu, lahko izprevidimo kako koristna je „Dijaška kuhinja v Trstu“, ka-tera brezplačno preskrbuje naše dijake z obedom ter jih podpira tudi drupači.

Za to dijaško kuhinjo se je do sedaj premalo skrbelo posebno od strani oko-ličanov.

Z veseljem smo doznali toraj vest, da napravi pevsko društvo „Adrija“ v Bar-kovljah dne 14. t. m. veselico z zanimi-vim programom, od katere čistega dobička je jeden del namenjen v podporo imeno-vane „Dijaške kuhinje“.

Rodoljubi, mestni, kakor okoličanski, naj bi torej ob tej priliki podpirali „Adrijo“ — kolikor z mnogobrojnimi obiskom vese-lice toliko z radodarnimi doneski — in „Dijaška kuhinja“ dobi gotovo izdatno podporo.

Obširen in zanimiv program veselice „Adrije“ priobčimo v prih. št. našega lista.

Iz Pulja se nam piše: Jako prešinila nas je vest, „Smrt poštenjaka“ (Škrbinec), priobčena v 34. št. conjene nam „Edino-sti“ o smrti g. Ante Fakina! Pokojnik je bil neutruđen odbornik tukajšne „Slavjan-ske Čitalnice“. Tudi mi pa imamo na sliki „Odbora leta 91/92“ naše čitalnice, to je tistega odbora, kojemu se imamo zahvaliti na cvetočem stanju sedanjem tega dru-štva, katero se more meriti z vsakim enakim društvom v večjih mestih. Pokojnik je pouče-val ples „Kolo“, koji se je v pustni dobi l. 1892 prvokrat plesal na velikem plesu „Slav. čitalnice“ v „Politeama Ciscutti“ v Pulju; isto tako se je še v njegovem bo-lehnem stanju potrudil za letošnji veliki ples, na kojem se je razun „Kola“ ple-sala „Čvrtorka“, koje figur še ni videla naša Pietas Julia.

Bil je pokojnik izvrsten pevec kakor tudi dober svetovalec v društvenih zade-vah, bil je odločen narodnjak v vsakem pogledu in ljubljen od vseh brez razlike. Dragi Ante nam bodi vzgled v življenju in delovanju na narodnem polju, osobito našim rodoljubom delavskega stanu. Da smo vsi taki, kakoršen je bil on, kmalo bi mogli vsklikniti: vesela, pa ne tužna nam Istra. V miru počivaj dragi ne-pozabni naš Ante, lahka tebi slovanska zemljica!

Puljski Čitaonničar.

1. maj. V Trstu je minvl ta dan, ne da bi se bilo dogodilo kaj posebnega. Mnogo delavcev je sicer res praznovalo, ali sprehajali so se mirno po mestu in ni bilo nikjer videti kakega posebnega gi-banja. Na Dunaju je bilo ta dan 44 delavskih shodov, pri katerih so vprejeli resolucije, čestitaječe delavcem belgijskim na velikem vspehu delovanja poslednjih. Spreveda v „Prater“ se je udeležilo 30.000 oseb, a vse je izvršilo v lepem redu. Is-totako so se delavci lepo vedli v Pragi, v Budimpešti, v Gradcu, Rimu itd.

Nemško-nacionalna demonstracija. V dunajskem gledališču Joseftheater hoče dati neka gledališka družba česka nekoliko predstav. Predvčeranjim je bila prva predstava. A komaj se je dvignila zavesa in so odsvirali cesarsko pesem, za-gnali so navzoči nemški nacionalci silen ropot, tako, da se je morala pretrgati predstava. Ropotali so in žvižgali so, da je bila groza, zahtevajoč, da se zaključi predstava. Zaprli so mnogo dijakov. Nek nemški nacionalci vskliknil je, ko so ga odvajali redarji: Ponosen sem, da me ve-dejo v zapor iz tega vzroka. Po dolgem prestanku mogla se je nadaljevati pred-

stava. V gledališču je bilo navzočih mnogo odličnjakov, med njimi pravosodni minister in grof Harrach.

Volilo. Pokojni Bartoletti volil je svoto 30.000 goldinarjev dobrodelnemu zalogu mornarskemu. Vseled tega bo možno nekoliko povišati podpore mornarskim invalidom.

Vodstvo „Tržaškega podpornega in bralnega društva“ naznanja s tem vsem članom, da je z dnem 1. maja prevzel službo društvenega zdravnika gosp. dr. Prussnig, kateri ordinira vsak dan v lekarni Leitenburg (Piazza S. Giovanni) od 10^{1/2}—11 ure predp. ter od 2^{1/2}—3^{1/2} pop. v svojem stanovanju (Piazza della Borsa št. 6, uhod pod „Portizzo“).

Zdraviško društvo Tržaško. Danes ob 8. uri zvečer bode predaval v veliki borzni dvorani g. dr. Veronese o „higijeni živcev“.

Vabilo na koncert s plesom, katerega priredi narodna čitalnica v Tolminu dne 7. maja 1893 v društvenih prostorih. Začetek točno ob 8ih zvečer. Svira septet g. Ant. Vidriča iz Gorice. Spored: 1. Em. Vašak „Moj dom“. Moški zbor. 2. I. Rosini. Simfonijski orkester. 3. V. Lisinski. „Tam gdje stoji“ četverošpev. 4. Ant. Foerster. „Venec Vodnikovih pesni“. Mešani zbor. Spremlja na glasovirju g. F. Kovačič. 5. Ant. Nedved. „Moja rožica“. Četverošpev. 6. Jul. Hirschler. „Nocturne“. Svira na gosli g. A. Sattler, spremlja na glasovirju g. I. Devetakova. 7. Ant. Razingar „Za goré solnce mi zahaja“. Moški zbor. Bariton solo poje g. O. Gabršček. 8. Ples.

Laškega vina iz Pulje so uvozili v Avstrijo od mesece septembra 1892 do marca 1893 vkupe 394.706 hektolitrov. To je korist, koja prinaša našim kmetovalcem klavzula o vinu v avstrijsko-italijanski pogodbi. Vendar pa trde uradna poročila, da imajo istrska in dalmatinska vina navzlic temu uvozu precej visoke cene.

Samomor. V nedeljo po noči vrgel se je iz tretjega nadstropja svojega stanovanja v ulici Rossetti nek 35 letni H. Godnik ter kmalu na to umrl. Vzroka se, kakor po navadi, ne ve. Manjkalo mu je pa brez dvojbe blažilnega verskega prepričanja. Zapustil je ženo in otroke.

Mrtveca so našli v morju poleg pomola „soli“. Spoznali so v njem necega 38 letnega J. Perisutija, kojega so od dne 2. januarja t. l. pogrešali na domu. Telo mu je bilo že vse gnjilo in snedeno po ribah. Prepeljali so ga na pokopališče.

Svetovna razstava v Chikagi otvoril je predsednik zjedinjenih držav ameriških dne 1. maja opoldne v navzočnosti ogromne in navdušene množice.

Književnost.

Znamenitosti sedmih rimskih bazilik in nekaterih drugih cerkva Rimskega mesta. Tako se zove 15 strani obsežajoča knjižica, namenjena tržaškim romarjem v Rim. Tu so v kratkih potezah narisane razne znamenitosti cerkva rimskih, radi česar bode izvestno prav dobro služila romarjem. Izišla je v Dolenčevi tiskarni in jej je cena 8 kr. Pridodano jej je tudi nekoliko strani praznega papirja za potrebne beležke.

„Kmetijsko gospodarstvo.“ Knjigo to, katero je spisal g. Viljem Rohrmann, pristav na kmetijski šoli na Grmu, smo že priporočali v rubriki „Književnost“. V glavnih oddelkih opisuje pisatelj jasno in točno sredstva za kmetovanje, uredbo gospodarstva in kmetijsko knjigovodstvo. Ves pouk je za praktičnega gospodarja na deželi jako primeren in lahko razumen. V knjigi dobi vsakdo nekaj karistnega za se. Posebno pa pohvalimo lepo misel g. pisatelja, da je v poseben oddelek uvrstil ter z obrazci pojasnil kmetijsko knjigovodstvo.

O knjigovodstvu v obče smo imeli do minolega leta v naši literaturi le malo izbirati; a specijelno o kmetijskemu knjigovodstvu ničesar. Zato nam je g. pisatelj zelo ustregel s to knjigo in slovenski gospodar mu bode brez dvojbe hvaležen, kajti knjigovodstvo pri obširnem premoženju in gospodarstvu je velike važnosti. Spisov o gospodarstveni stroki smo pogrešali dosedaj, radi česar svojim bralcem toplo priporočamo zgorej omenjeno knjigo, v koji najdejo marsikak koristen nasvet in pouk. Cena jej je 50 kr. po pošti 55 kr. Tisek in papir delata čast dobro znani Hribarjevi tiskarni v Celju.

„Dom in Svet.“ V. zvezek ima naslednje vsebino: 1. Matija Majar Ziljski. Spisal — ž. 2. O pusti ga, naj spi! Zložil Anton Medved. 3. A zdaj! Zložil Anton Medved. 4. Deklica na vrtu. Zložil Anton Medved. 5. Iz nove dobe. Spisal Ivan Sovran. 6. Vaški pohajč. Povest. — Spisal Podgoričan. 7. Med valovi življenja. Povest. — Spisal Dobravec. 8. Peča. Zložil A. C. Slavin. 9. Ingov pir. Epična pesem. — Speval Bogdan Vened. (Konec). 10. O tiskanih slikah. Spisal dr. Fr. L. 11. Na jutrovem. Potopisne in narodopisne črtice. Spisal dr. Fr. L. 12. Slovstvo. 13. Razne stvari.

Društvena krčma

Rojanskega posojilnega in konsumnega društva, poprej Pertotova, priporoča se najtopleje glavnemu občinstvu. Točijo se vedno izborna domača okoličanska vina. Cl.

Franca Potočnika gostilna „Andemo de Franz“ v ulici Irene se priporoča glavnemu občinstvu. Toči izborna vina in ima dobro kuhinjo. Cl.

Anton Počkaj, na voglu ulice Ghega in Cecilia, toči izvrstno domače žganje; v tabakarni svoji — ista hiša — pa prodaja vse navadno potrebne nemško-slovenske poštno tiskalnice. Cl.

Gostilna „Alla Vittoria“ Petra Muscheka, v ulici Sargente (Via Torrente št. 30) toči izvrstna vina in prirejuje jako okusna jedila. Prenočišča neverjetno v ceno. Cl.

Martin Krže, Piazza S. Giovanni, št. 1, trgovina z mnogovrstnim lesenim, železnim in lončnim kuhinjskim orodjem, pletenino itd. itd. Cl.

Antonijeta Drenik, Via Piccolomini, številka 2, se priporoča tržaški slovenski gospodji za vsakovrstna dela, spadajoča v stroko šivilje, po najnovejši parizki in dunajski modi. Zagotavlja točno postrežbo v popolno zadovoljnost in po nizkih cenah. 44—52

Mlekarna Frana Gržine iz St. Petra na Notranjskem (Via Campanille v hiši Jakoba Brunnerja št. 5 (Piazza Ponterosso). Po dvakrat na dan frišno oprešno mleko po 12 kr. liter neposredno iz St. Petra, sveža (frišna) smetana.

Gostilna „Štoka“ staroznana pod imenom „Belladonna“, poleg kavarne „Fabris“, priporoča se Slovincem v mestu in na deželi. Točijo se izborna vina, istotako je kuhinja izvrstna. Prodaja tudi vino na debelo, tako mešanom, kakor na deželo. Cl.

Gostilna „Alla Città di Vienna“, Piazza Caserma št. 2. (zraven Tiskarne Dolenc) prodaja najboljša kraška in isterskega vina I. kakovosti in graško pivo. Izborna kuhinja, sprejemlje naročila tudi za kosila in večerje. Imenovana vina morejo dobiti tudi družine na dom, in sicer ne izpod 28 litrov, po nastopni ceni: Teran iz Auberja po 42 kr. in najboljša isterska vina po 28 kr. liter. — Za obila naročila se priporoča 26—11 Anton Brovedani.

Zdravila za živino.

Skušana redilna štupa za živino, zakonje, rogato živino, ovce in prašiče itd. rabi se skoro 40 let z najboljšim vspehom večinoma po hlevih, ako živinice ne more jesti —

slabo prebavlja; zboljšuje mleko in nareja, da krave dajo več mleka. — Zametek z rabilnim navodom vred velja le 50 kr. 5 zamotkov z rabilnim navodom samo 2 glđ.

Lekarna Trnkóczy-jeva v Ljubljani zraven rotovža in se vsak dan s pošto razpošilja. 8—1

E. Šverljuga, brivec v dion št. 1, priporoča se slav. občinstvu za blagohotno obiskovanje. Cl.

Josip Kocjančič, Via Barriera vecchia št. 19, trgovina z mešanim blagom, moko, kavo, rižem in raznovrstnimi domačimi in vnanjimi pridelki. Cl.

Gostilna „Alla città di Graz“ Via Gep-pa št. 18 poleg kavarne „Univerzo“ priporoča se Slovincem v mestu in na deželi. — Točijo se izvrstna vina, in je izvrstna tudi kuhinja. — Gostilna je odprta do polnoči. Z odličnim spoštovanjem Cl. JAKOB KUMAR

B. Modic in Grebenc, na voglu Via St. Giovanni in Via Nuova, opozarjata zasebnike, krčmarje in č. duhovščino na svojo zalogo porcelanskega, steklenega, lončnega in železnega blaga, podob in kipov v okrašenju grobnih spomenikov. Cl.

Kavarni „Commercio“ in „Tedesco“ v ulici „Caserma“, glavni shajališči tržaških Slovincov vseh stanov. Na razpolago časopisi v raznih slovenskih jezikih. Dobra postrežba. — Za obilen obisk se priporoča Anton Šorli, kavarnar. Cl.

Gostilna „Pri lepem ogledu“ („Gregorju“) pri sv. Alojziju (Chladino, po ulici Farneto naprej) toči izvrstno domače črno in belo vino ter pivo prve kakovosti, kakor tudi ima točno kuhinjo. Črno vino se toči po 36 in belo po 36 kr. liter. Priporočajo se sl. občinstvu za obilen obisk, beleži udani Gregor Čehovin, 26—10 gostilničar.

Prodajalnica i zaloga jestvin „Rojanskega posojilnega in konsumnega društva“, vpisane zadruge z omejenim poročivom v ulici Belvedere št. 3., bogato založena z jedilnim blagom razne vrste in po nizkih cenah se priporoča kupovalcem v Trstu in iz dežele. 71—104

Pivarna Lavrencič via Rossetti (nasproti lekarni E. Leitenburg) priporoča svoja izborna isterska vina čistim družinam po najnižji ceni 28 kr. liter v stanovanje postavljen; naročila pod 28 litrov se ne sprejmejo. — Čistim gostom se priporoča tudi izvrstno pivo in izborna kuhinja ter dobra isterska kapljica.

Teodor Slabanja

srebar v GORICI (Görz) ulica Morelli 17 se priporoča preč. duhovščini za napravo cerkvenih posod in orodij iz čistega srebra, alpaka in medenine, kot: monštranc, kelihov, itd. itd. po najnižji ceni v najnovejših in lepih oblikah. Stare reči popravim ter jih v ognju posrebrim in pozlatim.

Da si zamorajo tudi menj premožne cerkve omisliti razne cerkvene stvari, se bodo po želji predastitili p. n. gospodov naročnikov prav ugodni plačilni pogoji stavili. Ilustrovani cenik franko.

Pošilja vsako blago dobro spravljeno in poštino franko! 9—24

Petronio & Madalena 25

(naslednika A. Pipana) na oglu Via Torrente in Pente della Fabra, priporočata svojo trgovino z moko in raznimi domačimi pridelki, zlasti pa svoje bogato zalogo kolonijalnega blaga. Cene so neverjetno nizke, postrežba vestna in nagla.

DROGERIJA

na debelo in drobno

G. B. ANGELI

104—82 TRST 12—12

Corso, Piazza della Legna št. 1.

Odlikovana tovarna čopičev.

Velika zaloga oljnatih barv, lastni izdelok. Lak za kožije, z Angleskega, iz Francije Nemčije itd. Velika zaloga finih barv, (in tubetti) za slikarje, po ugodnih cenah. Lesk za parkete in pode.

MINERALNE VODE

iz najbolj znanih vrelcev kakor tudi romaniško žveplo za žvepljanje trt.

Gostilna s prenočišči „Alla Nuova Abbodanza“

Via Torrente št. 15. (poleg obokov Chiozza najosrednja lega v Trstu.)

Prostori o odprti in preskrbljeni s svežimi jedili do 2 ur popoldne. Izvrstna namizna in desertna vina, izborna kuhinja, Dreherjevo pivo po nizkih cenah. Jamčim za točno in vestno postrežbo ter se priporočam blagovoljni naklonjenosti slovenske občinstva. Ponižni

104—68

P. Favero.

Nič več kašlja!

Balzamski petorinski prah ozdravi vsak kašelj, plučni in bronhijalni katar, Dobiva se v odlikovani lekarni. 35—104

PRAXMARER „Ai due Mori“ Trst, veliki trg Poštne pošiljave izvršujejo se neutegoma.

Alojzij Suppanz

urar, Corso št. 39. 42—104

Prodaja in popravlja ure.

Griena bol kašalj, hreputavica, promuklost, nazebli zadavica, rora, zapala ustijuh itd.

mogu se u kratko vrieme izlečiti rabljenjem

NADARENIH

Prendinijevih sladkišah

(PASTIGLIE PRENDINI)

31 godina slajnega uspeha

što jih gotovi Prendini, lučbar i lekarnar u Trstu Veoma pomažu učiteljem, propovjednikom itd. Prebdenih kašljnih noćih, navadne jutranje hreputavice i grlenih zapaloh nestaje kao za čudo uzimanjem ovih sladkišah.

Opazka. Valja se paziti od varalica, koji je pomačinaju. Zato treba uvijek zahtjevati Prendinijeve sladkiše (Pastiglie Prendini) te gledati, da bude na omotu kutijice (škatule) moj podpis. Svaki komad tih sladkišah ima natisnuto na jednoj Strani „Pastiglie“, na drugoj „Prendini“.

Ciena 30 nč. kutijici zajedno sa napatkom.

Prodaju se u Prendinijevoj lekarni u Trstu (Farmacia Prendini in Trieste) i u glavnijih lekarnah svijeta. 29—52

	Zaradi ničvrednih ponarejanj naj se zahteva vsikdar
	Tinct. capsici comp. (PAIN-EXPELLER)
	„z sidrom“ in je odkloniti škatljice brez sidra kot nepristne.

Oglas.

Usojam si naznaniti sl. občinstvu, da sem vnovič odprl **via Nuova št. 27**

trgovino z manufakturim blagom

(prej Ivan Milič)

ter da v istej prodajam **raznovrstno volneno blago**, kakor tudi **židane in volnene robce**.

Udani

M. MILIČ.

6—6

Krasne uzorce zasebnikom pošilja zastoj in franko.

Bogate knjige z uzorci, kakoršnih še ni bilo, za krojače nefrankovano. Jaz ne popuščam za 2^{1/2}, ali 3^{1/2} goldinarjev pri metru, ne dajem daril krojačem, kakor to dela konkorenci na račun zadnje roke, ampak imam le trdno in čiste cene, tako, da mora kupiti vsak zasebnik dobro in ceno. Prosim torej zahtevati le moje knjige z uzorci. Svarim tudi pred pismi konkurence, ponujajočej dvakrat toliko popustka.

SNOVJ ZA OBLEKE.

Peruvien in dosking za čistito duhovščino, pred pisane snovi za uniforme c. kr. uradnikov, tudi za veterane, ognjegase, telovadce, livreje, sukna za biljarde in igralne mise, preproge za vozove, loden nepremičen za lovsko suknje, snovij za prati, potne ogrtače od glđ. 4—14 itd. — Kdor hoče kupiti vredno, pošteno, trajno, čisto volneno sukneno blago, ne pa dober kup cunje, ki so komaj toliko vredna, kolikor se plača krojaču, obrne naj se do

IVANA STIKAROFESKY v BRNU 24—23 (v tem Manchesteru Avstrije) 24—11

Največja zaloga fabriškega sukna, v vrednosti 1/2, milijona glđ.

Da pojasnim velikost in zmoglost izjavljam, da moja roka združuje največje izvaženje sukna v Evropi, izdelovanje kamarnov, potrebtin za krojače in veliko knjigovoznic le za lastne namene. Da se prepriča o vsem tem, prosim slavno občinstvo, da si, kadar mu prilika nanes, ogleda velikanske prostore mojih prodajalnic, kjer ima posla 150 ljudi.

Pošilja se le po poštne povzetju.

Dopisuje v nemškem, madžarskem, češkem, poljskem, italijanskem, francoskem in angleškem jeziku.